

Petras Klimas

Vilniaus Šv. Kristoforo gimnazijos komanda:
Barbora Germanavičiūtė, Mažvydas Bernotas,
Domantas Laivys, Emilija Molytė, Konstancija Vaiginytė,
Rytis Unikauskas, Deimantė Pajadaitė.

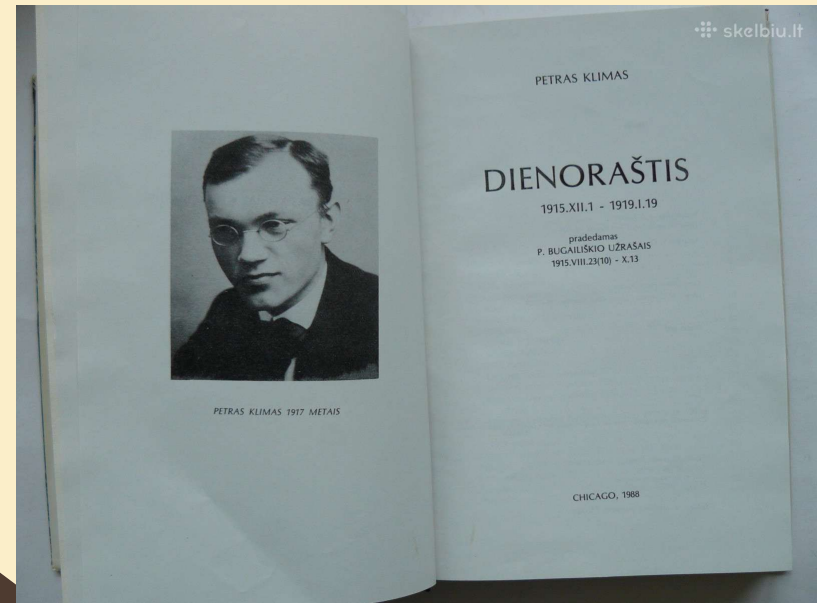
Kuruojantis mokytojas: Kristina Vilkelienė

Vilniaus Šv. Kristoforo gimnazijos komanda:

Barbora Germanavičiūtė, Mažvydas Bernotas, Domantas Laivys, Emilija Molytė, Konstancija Vaiginytė, Rytis Unikauskas, Deimantė Pajadaitė.

Turinys

- ▮ Dalelė biografijos
- ▮ Veikla 1916-1918 metais
- ▮ 1918 m. vasario 16 d.
- ▮ Veikla po 1918-ųjų
- ▮ Citatos iš dienoraščių
- ▮ Apibendrinimas
- ▮ Šaltiniai, motyvacija

Biografija

- Gimė: 1891 m. vasario 23 d. stambių ūkininkų šeimoje.
- Mirė: 1969 m. sausio 16 d. Palaidotas Kauno Petrašiūnų kapinėse.
- Būdamas 17-os buvo suimtas už tai, kad leido prieš carinę priespaudą nukreiptą laikraštėlį.
- Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras.
- Mokėsi Liudvinavo ir Kalvarijos pradinėse mokyklose.
- 1901 m. — Marijampolės gimnazijoje.
- 1910 m. įstojo į Maskvos universiteto Teisės fakultetą. Gavęs teisininko diplomą, 1915 m. atvyko į Vilnių.
- P. Klimas parašė vadovėlį „Lietuvių kalbos sintaksė“ ir sudarė chrestomatiją „Skaitymai lietuvių kalbos pamokoms“.

Vilniaus Šv. Kristoforo gimnazijos komanda:

Barbora Germanavičiūtė, Mažvydas Bernotas, Domantas Laivys, Emilija Molytė, Konstancija Vaiginytė, Rytis Unikauskas, Deimantė Pajadaitė.

- Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui, P. Klimas dirbo Lietuvių draugijos nukentėjusiems dėl karo šelpti Centro komitete.

Veikla 1916-1918 metais

- ▣ Dalyvaudamas Lietuvių draugijos nukentėjusiems dėl karo šelpti veikloje, neapleido rašymo – pradėjo vesti dienoraštį, suvienodino rašybos tipą visuose 1915–1917 metų Lietuvių mokslo draugijos vadovėliuose, išleido „Skaitymų knygą lietuvių kalbos pamokoms“, tris istorijos knygas, taip pat taisė ir vertino kolegų darbus. P.Klimas taip pat dirbo „Lietuvos aido“ redakcijoje.

Taip P.Klimas rašė dienoraštyje:

- ▣ *„Jau ir man iš to mūsų vadovėlių darbo ima ausyse ne juokais ūžti: žmogus ne filologas, ne žinovas turi vienas be kieno patarimo, be pasitarimo visą mūsų kalbos nenusistovėjimą ir rašybos svyravimą nustatinėti ir šiaip ar taip rasti išeitį. O pagalvoti nėra kada, nes korektūra ant korektūros ir dar rankraščiai visi reikia pataisinėti. Kad juos velniai, tuos filologus, ko jie visi išdūmė!“*

- ▮ P.Klimas buvo pirmasis, pasiūlęs Lietuvos ribas nubrėžti pagal statistinius ir geografinius duomenis, gyventojų kilmę, vartotą kalbą ir religiją.
- ▮ Rašymas virto P.Klimo kasdienybe jam tapus jauniausiu Lietuvos delegacijos nariu Paryžiaus taikos konferencijoje. Vertimai, posėdžių protokolai, notos užsienio valstybėms, propagandinė literatūra, informaciniai pranešimai, publikacijos spaudoje, laiškai Užsienio reikalų ministerijai – viskas kurta tik jo pirštais.

1918 M. VASARIO 16 D.

Ištrauka iš DIENORAŠČIO: „TARYBA PASKELBĖ VIENU BALSU LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ“

- „Šiandien 12 — 3 val. dieną Lietuvos Komiteto bute Didžioji gatvė 30-2, mažam kambary susikimšusi Taryba paskelbė vienu balsu Lietuvos nepriklausomybę. Tai yra susijungusios Tarybos vaisius. Tai yra ir pamatinės reikšmės aktas Lietuvos istorijoje.“
- „Tą pačią dieną 5-6 val. vakaro Šaulys Tarybos nutarimą pranešė užsienio reikalų ministerijos atstovui ir prašė leisti paskelbti laikraščiuose. Vakare nuo 6 val. buvo paskutinis posėdis (6 sesijoje). Aptarėme instrukcijas delegacijai į Berlyną. Buvo ir kitų klausimų.“

Veikla po 1918-ųjų(1)

- 1921 m. veda Juozo Tumo-Vaižganto dukterėčią Bronę Mėginaitę.
- 1923 m. rugsėjį prasidėjo diplomatinė P.Klimo karjera. Gal ji ir ne tokia įtempta kaip nepriklausomybės kūrimo, Lietuvos sienų formavimo laikotarpiu, bet veiklos, aiškinant, kas ta Lietuva, paneigiant klaidingą apie ją skleistą informaciją, formuojant teigiamą nuomonę, signatarui netrūko.
- 1925 m. tampa Lietuvos pasiuntiniu Prancūzijoje.

Veikla po 1918-ųjų(2)

- 1943 m. Prancūzijoje suimamas Gestapo ir keli 19-oje kalėjimų paeiliui vis arčiau Lietuvos.
- 1945 m. suimamas NKVD už dalyvavimą pagrindinėje veikloje, kalinamas Sibire.
- 1954 m. grįžta į Lietuvą, rašo knygas ir atsiminimus, kurių okupacinė valdžia nespausdino.

Citatos iš dienoraščių(1)

1917 M. RUGSĖJO 7 D.

„Esu Vilniuj. Kaip ir provincijoje, arklių daugybės ir čia rekvizuota (prieš sėja) – todėl savo bagažą pats turiu nešti”

„Savo bute randu ypačiai nekokį stovį. Visi mano produktai tarnaitės su 3 vaikų suvalgyti – vadinasi, plikas palikau. Vienas ištisas skundas – vaikai lyg padvėsę. Viskas baisiai brangu”

1918 M. SAUSIO 15 D.

„Lietuvos valstybę kuriant ir tvarkant, tuoju tenka ryškiai sau nusistatyti klausimas dėl Lietuvos Tarybos ir Lietuvos Seimo darbo. Lietuvių konferencija Vilniuje rugsėjo 17-22 d. tą klausimą atsakydama yra padariusi tokią rezoliuciją:

Galutinai nustatyti nepriklausomos Lietuvos pamatams ir jos santykiams su kaimyninėmis valstybėmis turi būti sušauktas steigiamasis Lietuvos Seimas Vilniuje, demokratiniu būdu visų jos gyventojų išrinktas.”

Citatos iš dienoraščių(2)

▣ 1918 M. VASARIO 1 D.

„Praėjo dvi savaitės, bet och! Jaučiuosi keliais metais pasenęs ir tarytum sulaužytas. Atsitiko krizis, kurio gal nelaukėme. Parvažiavus Šauliui iš Berlyno, vėl buvo sušaukta Taryba. Ir vėl iš pradžių, vėl nauji jos išradinėjimai, diskusijos dėl 11.XII.917 dokumento. Artinasi Brastos suvažiavimas ir vėl mus spiria priimti notifikaciją 11.XI.917 formomis.“

▣ 1918 M. VASARIO 21 D.

„Lietuvos Tarybos nutarimą apie Lietuvos nepriklausomybės skelbimą norėjome įdėti „Lietuvos Aido“ nr. 22 (19.II). Bet cenzūra išbraukė visa, kas tuos dalykus lietė (patį nutarimą ir straipsnį). Ypačiai įtūžo dėl mano straipsnio. Berods, ir Šaulys už jį mane „barė“. Girdi, taip galįs rašyti tik „enfant terrible“ [nutrūktgalvis, nenuorama]. Eina paskaly, jog mane dargi ketiną išvežti į Vokietiją.“

Citatos iš dienoraščių(3)

▣ 1918 M. KOVO 28 D.

„Ir šiandien Lietuvos demokratija su savo šviesuomene ima statyti, kas buvo sugriauta, bet statyti ant naujų tautinės bei demokratinės kultūros pamatų. Ir mes esame įsitikinę, jog tie pamatai pagaliau apdraus mums tikrą ir laimingą ateitį.“

▣ 1918 M. KOVO 31 D.

„Velykos. Sėdžiu namie ir taisau Janulaičio „įtaisymus“. Darbas iš tikrųjų nedėkingas: tas senas mūsų rašytojas dar visai nemoka rašyti, nemoka aiškiai, tiksliai, rimtai savo ir svetimų minčių dėstyti. Šalia to begalės naujų terminų ir nėra kada pasirausti.“

Apibendrinimas

- ▮ Ši mūsų pateikta medžiaga yra įdomi, nes buvo remtasi šaltiniais, mokytojos istorijomis.
- ▮ Komanda dirbo darniai, išmokome klausyti vieni kitų, laiku atlikti užduotis, ieškoti informacijos, klausyti vieni kitų nuomonės ir patarimų.

Šaltiniai, motyvacija

- ▮ Šaltiniai:
- ▮ <http://lt1918.lt/>
- ▮ http://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=16286&p_k=1&p_t=168657
- ▮ <https://www.15min.lt/media/timeline/signatarai-klimas>
- ▮ Liekis Algimantas, Signatarai: Vasario 16 1996m.
- ▮ Motyvavo tai, jog galėjome pažinti Lietuvą Pirmojo pasaulinio karo metu bei po jo, taip pat susipažinti su signataru P.Klimu, jo gyvenimu, skaityti šio vyro prisiminimus, norus, tikslus.